

JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ

V BRNĚ

Hudební fakulta

Katedra dechových nástrojů

Lesní roh

**Karlovarský symfonický orchestr a
jeho budoucí plány a projekty**

Bakalářská práce

Autor práce: Petr Dražil

Vedoucí práce: prof. Mgr. Jindřich Petráš

Oponent práce: MgA. Zuzana Ržounková Ph.D.

Brno 2013

Bibliografický záznam

DRAŽIL, Petr. *Karlovarský symfonický orchestr a jeho budoucí plány a projekty [Karlovy Vary Symphony Orchestra and its future plans and projects]*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, Hudební Fakulta, Katedra dechových nástrojů, 2013. 34 s. Vedoucí diplomové práce prof. Mgr. Jindřich Petráš.

Anotace

Bakalářská práce „*Karlovarský symfonický orchestr a jeho budoucí plány a projekty*“ pojednává o nejstarším českém symfonickém orchestru, o jeho historii, dirigentech, ředitelích a působení orchestru. Zároveň je zde rozebrána současná situace orchestru a plány šéfdirigenta a ředitele v budoucnu.

Annotation

Diploma thesis „*Karlovy Vary Symphony Orchestra and its future plans and projects*” discusses the oldest Czech Symphony Orchestra, its history, conductors, directors and influence Orchestra. It is also here analyzed the current situation Orchestra and chief conductors and directors plans in the future.

Klíčová slova

Karlovarský symfonický orchestr, dirigent, Labický, ředitel, Karlovy Vary

Keywords

Karlovy Vary symphony orchestra, conductor, Labicky, director, Karlovy Vary

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.

Souhlasím s použitím práce pro studijní účely.

V Brně, dne 3. září 2013

Petr Dražil

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Bohouši Hájkovi, archiváři KSO p. o. za zapůjčení materiálů, dále řediteli Šimonu Kaňkovi a Martinu Lebelovi za poskytnutí rozhovorů a celému KSO za vyplnění dotazníků a pomoc.

Obsah

PŘEDMLUVA	7
ÚVOD	8
1. HISTORIE KARLOVARSKÉHO SYMFONICKÉHO ORCHESTRU	9
1.1 KARLOVARSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR	9
1.1.1 <i>Dynastie rodu Labických</i>	9
1.1.2 <i>Od mocnářství k republice</i>	11
1.1.3 <i>Budování orchestru</i>	12
1.1.4 <i>Tři dirigenti</i>	15
1.1.5 <i>Zahraniční dirigenti</i>	18
2. SOUČASNOST	21
2.1 ORCHESTR DNES	21
2.1.1 <i>Budova Lázně III</i>	21
2.1.2 <i>Provoz orchestru</i>	22
2.2 OTÁZKY PRO ŠÉFDIRIGENTA	23
2.3 OTÁZKY PRO ŘEDITELE	25
2.4 OTÁZKY PRO ČLENY ORCHESTRU.....	27
ZÁVĚR	31
POUŽITÉ INFORMAČNÍ ZDROJE	32
PŘÍLOHY	33

Předmluva

Toto téma jsem si vybral jako hráč v orchestru, protože mě má práce bavit a zajímá mě, jak to s orchestrem ve skutečnosti je a jak to s ním bude dál. Chtěl jsem zmapovat, jak tato instituce funguje. Myslím si, že pro město Karlovy Vary je orchestr ozdobou a doufám, že to tak bude i dál.

Úvod

Město Karlovy Vary bylo založeno Karlem IV. roku 1349. Brzy si získalo přízeň mnoha důležitých lidí, kteří se sem jezdili z širokého okolí léčit. Tenkrát zdravotnictví nevypadalo nejlépe a častokrát na některé nemoci jediným lékem byly léčivé prameny. V průběhu doby si Karlovy Vary vydobily pověst „nemocnice celého civilizovaného světa“ a „lázní Evropy“, jak je nazval Jan Neruda ve svých cestopisných fejetonech. V letních měsících sem jezdila nejen česká, ale i evropská šlechta a častokrát si s sebou brali i celé kapely. Největší rozkvět společenského života, by se dal datovat nejspíše do první poloviny 18. století, do doby vlády Josefa I., který v roce 1707 povýšil Karlovy Vary na královské svobodné město. Lázně měly podporu českých panovníků, šlechta sem nepřijížděla jen kvůli léčení, ale hlavně kvůli zábavě.

Dobře situovaní hosté Karlových Varů se stále častěji vraceli a to se také odrazilo na hospodářském růstu, který přímo odráží růst života společenského a tím pádem život kulturní, zejména hudební. Hudba mohla být chápána jako jeden z léčebných prostředků a byla ideálním doplňkem celkového rámce lázní. V Karlových Varech nebylo o hudební produkci nouze. Od příležitostných produkcí, až k pravidelným koncertům zámeckých kapel. Karlovarská hudební tradice lidových muzikantů vedla k ustavení ochotnického „Kurororchestru“ a pokračovala založením „lázeňského symfonického orchestru“, který pod vedením Josefa Labického zakrátko dosáhl světové pověsti.

1. Historie Karlovarského symfonického orchestru

1.1 Karlovarský symfonický orchestr

K svérázným projevům karlovarského hudebního života patřily i hudební produkce přímo u pramene, nejprve prováděné jednotlivými nástroji, či malým seskupením, později organizovanými skupinami hudebníků.

Do Karlových varů přicházeli muzikanti z okolí, často i celé rodiny za prací a v malých souborech rozličného obsazení vyhrávali u pramenů. Z Jáchymova a Horního Slavkova přijížděly hornické dechové kapely a vlastní kapely si přiváželi šlechtici z Prahy.

V roce 1806 založil nadaný hudebník Johann Schmidt (původem z Pily u Karlových Varů) z dobrých muzikantů celého kraje první malou lázeňskou kapelu, která až do roku 1835 hrávala pravidelně u Rusalčina pramene pod mlýnskou kolonádou. V době vrcholící lázeňské sezóny se kapela rozrůstala až na šestnáct hráčů. Když Johann Schmidt v roce 1835 vážně onemocněl, ujal se taktovky Josef Labický (1802-1881). Soustředil kolem sebe 22 hudebníků, ze kterých vytvořil nové těleso, tzv. Brunnerorchester. „Rok 1835 je tedy počítán za rok vlastního založení orchestru. Bez nadsázky je možno říci, že v Karlových Varech existuje nejstarší trvale působící orchestr v Čechách.“

1.1.1 Dynastie rodu Labických

Hra orchestru a Labického skladby odpovídaly vkusu doby a prostředí lázní, jejichž zahraniční návštěvníci se postarali o mezinárodní pověst karlovarských hudebníků. Již v zimě 1838-39 byl Labický se svým orchestrem pozván na plesovou sezónu do Petrohradu. Zájezd měl umělecký i finanční úspěch. Dokonce i sám K. H. Borovský ve svém Králi Lávrovi z roku 1854 v satíře

obr. 1 Josef Labický

na ruský absolutismus carů, naráží na zájezd Labického do Petrohradu a počítá „Karlovarskou bandu“ za Čechy:

/“... ještě k tomu na dvorní švandu nejslavnější Karlovarskou bandu objednal si král.“/ (Hájek 1974)

Vedle populárních skladeb se počátkem čtyřicátých let začínají na programech objevovat i díla vážné hudby. Začala se rodit symfonická tradice, která později ovlivnila profil orchestru. Ten byl v letní sezóně plně využit v Karlových varech, v zimních měsících hostoval jinde v Čechách, ale i v Německu, Polsku a v roce 1851 v Londýně. V roce 1846 uspořádal první symfonický koncert lázeňského orchestru v Poštovním dvoře a položil tak prakticky základ tradice pátečních symfonických koncertů, jež přetrvává dodnes. V roce 1868 předal Labický taktovku synovi Augustovi.

August Labický (1832-1903) v této symfonické tradici důsledně pokračoval. Ze symfonických koncertů udělal pravidlo a vedle symfonické hudby německé objevoval i ruskou, francouzskou, severskou a českou. Od roku 1874 pořádal pravidelné roční hudební festivaly. Od roku 1879 jsou zde uváděna díla Antonína Dvořáka a neminulo roku, aby se na programu neobjevila nějaká nová Dvořákova skladba. Historickou zůstává sezóna roku 1894, kdy se 20. 7. a 3. 8. V Poštovním dvoře konala druhá evropská premiéra symfonie e moll „Z nového světa“. August Labický opouštěl orchestr jako člověk vážený v hudebním světě a o jeho místo se ucházelo hned 157 dirigentů! Svědčí to o proslulosti orchestru i atraktivnosti města. Dirigentem se stal nadaný Martin Spörr, který však za dva roky odešel do Vídně jako dirigent a profesor

na konzervatoři. Do Historie karlovarského orchestru se trvale zapsal zavedením tzv. filharmonických koncertů. Konaly se pětkrát ročně v zimním období v sále Střelnice (dnes Národního domu) a byly určené převážně místním občanům. Jejich zvláštností byla dramaturgie a účast významných hostujících dirigentů a sólistů. Těm byl kromě koncertu s orchestrem vyhrazen i malý recitál.

Po odchodu Spörra stanul u dirigentského pultu na jednu sezónu August Püringer, jehož působení nezanechalo vážnější škody.

Na Spörrovu linii navázal v roce 1906 Franz Zeischka (1864-1909). Absolvoval mnichovskou konzervatoř a dirigentské zkušenosti získal v Teplicích. Vynikal smyslem pro práci s orchestrem, představitostí a dramaturgickou odvahou. Uváděl hojně díla současných evropských autorů: Saint-Saëns, Debussyho, Mahlera, Sibelia, Elgara, Glazunova a Rimského-Korzakova. V roce 1907 tleskaly Karlovy Vary zázračnému dítěti, jedenáctiletému houslistovi Willymu Schweydovi jako sólistovi v koncertech Mendelssohna a virtuózních skladbách Ernsta, Paganiniho a Vieuxtempse. Schweyda se stal v roce 1912 nejmladším koncertním mistrem orchestru. Franz Zeischa umírá na otravu krve a na jeho místo je přijat v roce 1910 Robert Manzer.

1.1.2 Od mocnářství k republice

Robert Manzer (1877-1942) pocházel z německé rodiny z Děčína. Na Pražské konzervatoři byl žákem na housle u Otakata Ševčíka a kompozici u Antonína Dvořáka. Manzerova více než třicetiletá činnost v orchestru patří k závažným obdobím v historii tělesa. Hráči hráli, co jim síly stačily, rozsah koncertů od dob Labického totiž nijak nepolevoval. V sezóně hrál orchestr denně při ranních, později též odpoledních, hodinách pití v kolonádách Vřídla a Mlýnského pramene a třikrát týdně od 16 do 18 hodin v Městském parku nebo v Puppově aleji, kde měl mimo toho ještě tři koncerty večerní. Dále v době sezóny pořádal tři koncerty týdně s vážným, převážně klasickým programem. Od října do dubna se pak konaly jen

2-3 večerní koncerty v ústřední lázeňské budově, Lázních III. a tři koncerty odpolední.

Menzer byl ale zároveň člověk evropského rozhledu, moderní orientace, humanista, vzdálený nacionální nesnášenlivosti. I když byla tětíva výkonnosti napnuta k prasknutí – hrálo se denně na několika místech najednou – měl orchestr dobrou úroveň. V době, kdy o několik kilometrů dále hořela v plamenech díla neárijských tvůrců, zařizoval Menzer Mahlerovy symfonie. V době, kdy nacističtí fanatici vystupovali v našem pohraničí i v Karlových Varech zcela veřejně, neváhal řídit kompletní Smetanovu Mou vlast. Vedle Smetany a Dvořáka najdeme na programech i jména Fibicha, Foerstra, Janáčka, Nováka, Suka, Jiráka, Ježka, ale i jména světových autorů: Stravinského, Prokofjeva, Bartóka ad. Shodou okolností ukončil Manzer svou uměleckou kariéru v roce 1941, kdy mor fašismu zaplavil Evropu a rozdmýchal světový válečný požár. Provoz orchestru v prvním období války pokračoval a dodával Třetí říši lesk, z programů se vytrácí česká hudba a nahrazuje ji hudba německá. Postupně se z „nemocnice civilizovaného světa“ stává lazaret ustupujícího wermachtu. Totální válka v roce 1944 zasáhla i členy orchestru a omezila jeho činnost na minimum. Historie prvních 110 let se přiblížila ke konci.

1.1.3 Budování orchestru

Již v roce 1945 po odsunu Sudetských Němců bylo rozhodnuto, že se orchestr obnoví. V listopadu 1945 už pod názvem Karlovarský symfonický orchestr (KSO) zahájil svoji 111. Koncertní sezónu. Bylo jen přirozené, že česká hudba se po letech odmlčení stala hlavní dominantou jeho činnosti. Pro orchestr bylo poválečné období plné překážek. Němečtí hudebníci byli nahrazováni českými, kterým často chyběla profesionální průprava a orchestrální zkušenosti. Proces proměny trval celý rok. Josef Bartl, od 1. listopadu 1945 umělecký šéf orchestru, začínal se sedmi Čechy. Díky rozhodnosti, elánu, pedagogickému taktu a nezlomné energii se mu podařilo stmelit

zpočátku nesourodý kolektiv v těleso schopné plnit lázeňskou i symfonickou funkci. Na jaře 1946 převzal J. Bartl funkci šéfa Ústecko-karlovarské zpěvohry, která měla společné sólisty, sbor a balet a v každém městě vlastní orchestr. Rovnocenná spolupráce netrvala dlouho, po roce převzalo vedení Ústí nad Labem, kam odešel i Josef Bartl. Pestrému světu opery zůstal věrný až do konce života.

Bartlovým nástupcem se v srpnu 1947 stal třicetiletý Jan Šefl. Dirigent se ujal úkolu se zájmem, ale brzy bylo jasné, že orchestr potřebuje dirigenty dva. V lednu 1948 se u pultu objevil dlouholetý dirigent České filharmonie, Karel Šejna. Získal u hráčů přirozenou autoritu a úroveň koncertů stoupala. Po osmi měsících slibné spolupráce se Šejna vrátil do české filharmonie a do konce roku zůstal Jan Šefl v KSO jediným dirigentem. Nevyhýbal se symfonické tvorbě, ale populární žánry převládaly. Snažil se hudbu přiblížit širokým vrstvám posluchačů, pořádal koncerty s průvodním slovem nebo s hádankami, s programy na přání posluchačů a zájezdy po celém kraji. Jednostrannost Šeflovy populární hudby měl v roce 1949 vyvážit stejně starý dirigent Miloš Konvalinka. Po příchodu usiloval o rozšíření symfonického repertoáru, obrátil pozornost k hudbě francouzské, německé a především ruské.

Zdálo by se, že bylo s orchestrem v letech 1949-51 všechno v pořádku. V orchestru působili dva mladí dirigenti se speciálním zaměřením, mezi nimi však panovala rivalita, která vyústila až k přechodnému rozdělení orchestru na dvě tělesa: krajské symfonické s Konvalinkou a lázeňské se Šeflem. K závažným koncertům bylo třeba tělesa spojovat a po půl roce se celý nedomyšlený experiment ukázal jako neúnosný a s jeho zánikem opustili Karlovy Vary také oba dirigenti.

V červenci 1951 se stal šéfem Bohumír Liška. Vzdělaný a zkušený dirigent byl v uměleckých nárocích a kázni zcela nesmlouvavý, orchestr ale vytušil, že mu jde o dobrou věc a projevil mu důvěru. Podobně jako v případě Šejnově, i Liška zde měl pouze, tentokrát letní, epizodu. Uskutečnil v ní však pozoruhodný Dvořákův

festival k 110. výročí skladatelova narození. Jako host se ovšem často vracel a shodou okolností tu při Dvořákově podzimu 1989 dirigoval poslední koncert svého života.

V listopadu 1951 přicházejí k pultu KSO dva noví dirigenti: Václav Neumann jako šéf a René Kubínský. Neumann se ujal práce s uměleckou odpovědností. Orchester rozšířil na 70 členů a systematicky zvyšoval jeho uměleckou úroveň. Dramaturgii určoval promyšleně se smyslem pro rozdílné zájmy publika. Zavedl cyklus abonementních koncertů, kdy v předvečer pořádal besedy za účasti účinkujících sólistů. Nezapomínal na budoucí posluchače, připravil desítky pořadů pro děti a mládež s průvodním slovem a ukázkami. Se zpěváky z Prahy připravil průřezy oper a podílel se s orchestrem na operních inscenacích v přírodním divadle v Lokti. Nepodceňoval ani lázeňské poslání orchestru v letní sezóně, povětšinou je řídil René Kubínský. Padesátá léta nebyla pro cestování orchestrů právě příznivá. Hranice se uzavíraly, kontakty se svobodným světem slábly a to i ve městě s tehdy groteskním názvem světové lázně, vzdáleným jen několik kilometrů od ostatním drátem střežených jáchymovských uranových dolů. Akční rádius byl silně omezen pouze na Karlovarský region. Nový náboj dostal orchestr při příležitostných zájezdech do Prahy, na přehlídku nové tvorby a především na festival Pražské jaro. V roce 1954 padlo rozhodnutí o rozdělení orchestru a přeložení některých členů do Mariánských lázní k posílení tamního malého tělesa. Václav Neumann, usilující o zachování stávajícího velkého orchestru, se rozhodl odejít. Umělec jeho formátu by dříve, či později odešel stejně. V květnu 1954 se rozloučil s KSO symbolicky *Mou vlastí* a vydal se na impozantní evropskou dráhu, v níž později nechybělo hostování na Dvořákových karlovarských podzimech.

Na místo šéfa KSO o 46 hráčích byl povolán Jaroslav Gotthard. Od samého začátku se nesmířil s takovým stavem a usiloval o rozšíření orchestru. Citelné snížení počtu hráčů, nesourodé výpomoci, nadměrný plán výkonů a rychlé střídání repertoáru, byla daň, kterou orchestr platil za své rozdělení. Gotthard byl nucen vrátit

se ke kmenovému repertoáru a ten pak pomalu rozšiřovat. V průběhu jeho působení začal přívlastek „symfonický“ nabývat své opodstatnění. Jak ale doznávalo neklidné období a doutnaly rozpory uvnitř orchestru, přiměly dirigenta v roce 1958 odejít. Spolu s ním opustil Karlovy Vary i René Kubínský. Za třináct poválečných let se vystřídal u pultu KSO osm stálých dirigentů.

1.1.4 Tři dirigenti

V období dalších třiceti let, byli dirigenti jen tři. Jejich sled zahajuje Vladimír Matěj, od ledna 1959 nastoupil a o rok později, když jako druhý dirigent byl přijat Josef Hercl, byl jmenován uměleckým šéfem. Zlepšených podmínek v nyní již 60 členném orchestru dokázal využít. V mnohém navázal na Neumanna, a to jak v organizaci práce, tak v dramaturgii a výchově orchestru i publika. Obnovil abonentní koncerty ve dvou řadách, druhou věnoval mládeži. Pro lázeňské hosty pořádal populární koncerty s průvodním slovem a podílel se na systému školních koncertů. Po několika letech se obnovily zahraniční zájezdy, přirozeně jen v omezeném rozsahu tehdejších družebních vztahů v tzv. společenství socialistických států. Několikrát orchestr koncertoval v Halle a v Polské Lodži. Matěj měl svým naturelem blízko k soudobé hudbě, proto pravidelně s KSO vystupoval na přehlídkách nové tvorby v Praze. V roce 1961 získal orchestr místo pro vlastního sólistu. Prvním byl violoncellista František Smetana. Když bylo potřeba, sedl si za orchestrální pult. Po jeho odchodu do USA, zastávali tuto funkci klavíristé Radomír Melmuka a Josef Bulva. I při vysokém počtu hostujících a vlastních sólistů zůstával určitý prostor i pro sólové uplatnění členů orchestru. Pravda, to co bývalo dříve pravidlem, stávalo se výjimkou, ale ani ta není zanedbatelná. Dává se příležitost instrumentalistům, jejichž schopnosti nejsou zcela v orchestru využity. V období 1955–1970 se jako sólisté představili všichni koncertní mistři, dále první hráči nástrojových skupin. Většina z nich byla i členy různých komorních seskupení, která obohacovala hudební život města a regionu.

V roce nástupu Vladimíra Matěje 1959 se uskutečnil 1. ročník Dvořákova karlovarského podzimu. Na rozdíl od dvou předcházejících festivalů se stal trvalou součástí karlovarského hudebního života. Tento festival se hraje každým rokem a KSO je jeho páteřním činitelem. Dvořákův odkaz je zde uváděn v širokých historických souvislostech, KSO se podílel na provedení kompletní tvorby symfonické, koncertantní a kantátové.

Vladimír Matěj byl dirigentem, který během svého desetiletého působení formoval profil KSO. Měl sklon k uvádění novinek, vyžadujících vysilující přípravu orchestru, kterému však ne vždy odpovídal zájem posluchačů. Také časté hostování V. Matěje v zahraničí a střídání dirigentů vedlo k určitým rozporům s orchestrem. To bylo také důvodem, proč V. Matěj přijal ve vzrušené atmosféře roku 1968 angažmá ve Švédsku a odešel s Karlových Varů.

Po jeho odchodu zůstal Josef Herzl na čas jediným dirigentem orchestru. Jím řízená „Má vlast“ se stala v srpnových dnech roku 1968 manifestačním projevem odporu proti „bratrskému“ vpádu armád Varšavského paktu. Konkurzu na hlavního dirigenta se J. Herzl nezúčastnil, komise z řady uchazečů vybrala Radomila Elišku. Osmatřicetiletý dirigent nastoupil s jasnými představami. Osou zimní sezóny zůstaly dvě řady abonementních koncertů, první se zúčastnila řada světových umělců, kdežto druhá byla vyhrazena

obr. 2 Radomil Eliška

především pro mladé laureáty mezinárodních soutěží. Z Eliškovy iniciativy se v roce 1970 zrodila účast na pražské Mezinárodní tribuně mladých umělců (MTMU). Předpremiéry koncertů se konaly v Karlových Varech a tak se lázeňskému publiku naskytlá příležitost poznat nadějně mladé umělce. Koncertů MTMU postupně ubývalo, ale již v roce 1974 zahájil KSO spolupráci se srpnovým Mladým pódium.

KSO zaujal v oné době hudební veřejnost tlumočením náročných děl dvacátého století. Natáčely se pátá a šestá symfonie Dvořáka spolu s předehrou V přírodě na desky Supraphonu a Pantonu. Vrcholné Dvořákovy symfonie se objevovaly i na zájezdových programech. Počátkem sedmdesátých let poznamenaných normalizací jich bylo minimum. V rámci družebních styků směřovaly do Halle, Rudolstadt a Jenu, jezdilo se do NDR, Rumunska, v letech 1978 a 1980 do Lince. O příznivém dojmu svědčí ohlasy rakouského Tisku. V roce 1980 se Radomil Eliška vzdal své ředitelské funkce a plně se věnoval dirigentské a pedagogické práci na AMU v Praze.

Ředitelem orchestru se stal Zdeněk Jenda. Svých povinností se ujal především k provozním záležitostem (rekonstrukce správní budovy a ubytovny) a také na dalším rozvoji zahraničních cest. Uvolňování mezinárodních vztahů spolu s ekonomickými zájmy se, za patřičného dohledu, pootevřely brány na západní pódia. Počínaje rokem 1982 několikrát účinkoval KSO na festivalu v Alsfeldu, pravidlem se stala i účast na galakoncertech ve Frankfurtu nad Mohanem. Těmito koncerty vrcholila celoroční činnost amatérských sborů před tisícovým publikem.

Další zemí, do níž se KSO vypravoval, je Španělsko. V roce 1981 se orchestr stal na festivalu v Oviedu operním tělesem, kde každý třetí večer uváděl premiéru. Spoluúčinkoval s předními světovými zpěváky, pod vedením italských a španělských dirigentů. O tom, jak orchestr obstál, píše španělské kritiky. Jedna za všechny: „Zvláštní pozornost zasluhuje orchestr“, píše se v El Comercio po uvedení Toscy a pokračuje: „Nedbaje na mnohé polemiky kolem pozvání tohoto neznámého tělesa je třeba konstatovat, že se tu objevil orchestr kvalitní nejen po stránce zvuku a ladění, ale hrající nadto s velikou chutí...“. (Pacovský 1995) O pět let později znovu prokázal KSO na festivalu v Granadě svou vyspělost. Doprovázel zde mimo jiné anglický balet a také hrál na samostatných koncertech. O posledním z nich psal tisk: „Při včerejším koncertu jsme si znovu ověřili vysokou profesionalitu KSO v čele s Radomilem Eliškou... Ve Dvořákově

VIII. symfonii G dur přímo zářil. Dlouhotrvající potlesk si vyžádal jako přídavek dva Slovanské tance, jimiž se orchestr důstojně rozloučil s XXXV. ročníkem festivalu.“

Zahraniční uznání je sice lichotivé, ale pro činnost orchestru je důležitější domácí pódium. Markantně to potvrdila 150. sezóna 1984/85, navazující plynule na Rok české hudby. Čeští skladatelé věnovali KSO svá díla, které pak orchestr hrál na koncertech. Posledním koncertem jubilejní sezóny byla uvedena IX. symfonie Beethovenova a Smetanova Česká píseň, za účasti Pěveckého sboru Československého rozhlasu.

Ani následující sezóny nepostrádaly na přitažlivosti. Dny britské hudby vyvážily oficiální Dny hudby ruské a sovětské, výročí Franze Schuberta byla připomenuta kompletním uvedením jeho symfonií. 50. výročí úmrtí Karla Čapka čtyřmi večery s názvem „Letní putování“. Dva pozoruhodné koncerty byly spjaty s historickými událostmi, oba dirigované Radomilem Eliškou. 30. září 1988 zazněl burčující dvojkonzert B. Martinů, dílo komponované pod dojmem tragické mnichovské dohody. O rok poději, 17. listopadu 1989 k Mezinárodnímu dnu studentstva a k 50. výročí protiněmeckých bouří a uzavření vysokých škol, nikdo v sále netušil, že studentská demonstrace na Národní třídě přerůstá v sametovou revoluci a že Radomil Eliška řídí svůj poslední koncert jako šéfdirigent KSO.

1.1.5 *Zahraniční dirigenti*

Polistopadové období se v KSO příliš nelišilo od ostatních orchestrů. Heslo „otevřít se světu“ se stalo sloganem doby. Klíč k otevření se zahraničním koncertům a nahrávacím společnostem neměl nikdo jiný, než zahraniční dirigent. To si asi mysleli členové orchestru, opojeni svobodou a také nespokojeností se záměry dirigentů. Vnitřní napětí vedlo k hromadnému odvolání stávajících šéfů orchestru. V osobnosti R. Elišky tak orchestr ztrácí personu, která svou důslednou prací dostala orchestr na onu nezbytnou úroveň, která mezinárodní reprezentace potřebuje.

obr. 3 Douglas Bostock

V roce 1990 řídil většinu koncertů KSO Libor Mathauser, u pultu také dirigovali účastníci konkurzu na dirigenta. K 1. 1. 1991 nastoupil na místo šéfdirigenta pětatřicetiletý Angličan, Douglas Bostock a jako první cizinec se stal šéfem KSO. Ve stejné době nastoupila první žena u pultu KSO, Miriam Němcová. S příchodem nového šéfa nastaly určité změny. Těžiště orchestrální činnosti se omezilo na symfonickou hudbu. V roce 1993 vychází

magistrát Douglassi Bostockovi vstříc a zbavuje orchestr kolonádní povinnosti. Douglas Bostock působil ve Varech do roku 1997. Po něm přišel dirigent Mário Košík s šéfdirigentem Jiřím Štruncem a ředitel Alois Ježek 1996-2000.

Na přelomu století se ředitelem stal ředitelem Petr Pololáník, který zapříčinil rozpory uvnitř orchestru. Legendární se staly jeho koncertní letáčky namísto řádných programů. Začalo to výpovědí

nadějného Mária Košíka a dosazením místo něj Miloše Formáčka. Ten svým laxním a ryze estrádním přístupem poškozoval dobré jméno orchestru. Když v roce 2002 Pololáník odešel, stal se Formáček současně ředitelem a ve svém „světáckém“ stylu pokračoval. Jediná

obr. 5 Jiří Stárek

dobrá věc, co v orchestru udělal, bylo jmenování Jiřího Stárka šéfdirigentem KSO. V únoru 2006 byl Formáček odvolán a na místo ředitele byl jmenován jeden z předchozích ředitelů, Alois Ježek. Nový ředitel byl původně zamýšlen jako prozatímní řešení, do půl roku

obr. 4 Miloš Formáček

obr. 6 Alois Ježek

by proběhlo výběrové řízení na nového ředitele. Alois Ježek odmítl pracovat s orchestrem jen na tak krátkou dobu, k důkladnému urovnání situace v orchestru potřeboval delší dobu. Nakonec zůstal u KSO další čtyři roky. V roce 2006 spolu

s ředitelováním v orchestru vede i Mezinárodní pěvecké centrum Antonína Dvořáka v Karlových Varech. Orchester pod jeho vedením přijímá nové mladé hráče, pořádá na 150 koncertů do roka a skoro každý den v letní sezoně hraje na kolonádě.

obr. 7 Martin Lebel

V roce 2009 byl přijat francouzský dirigent Martin Lebel a vystřídal tak Jiřího Stárka na šéfdirigentském postu.

Orchestru nebyl Lebel neznámý, spolupracoval s ním už 10 let jako hostující dirigent. KSO si od 44 letého dirigenta sliboval novou energii, kterou jim vlije do žil svým entuziasmem. Martin Lebel je šéfdirigentem i nyní.

V březnu roku 2010 vystřídal Ježka Zdeněk Viktor, dlouholetý trumpetista a vedoucí skupiny. Přes nepříznivou ekonomickou situaci (magistrát omezil dotace o 20%) se snažil najít východisko pro zachování symfonického orchestru. Narazil však na nesouhlas odborové organizace, které se nelíbilo zejména jeho dosazení ze strany ČSSD. Na ředitelském postu zůstal půl roku, než ho magistrát odvolal a prozatímně ho zastoupil Šimon Kaňka, od listopadu 2010. Po deseti měsících komise vybrala na post ředitele ze dvou uchazečů právě Šimona Kaňku.

2. Současnost

2.1 Orchester dnes

2.1.1 Budova Lázně III

KSO zkouší v budově Lázní III, která byla postavena v roce 1866 ve stylu anglické neogotiky. Pro symfonický orchestr je to bohužel příliš malé místo. Sálu hodně pomáhají speciální dřevěné hranoly, které mají zastupovat původní strop, pro zlepšení akustiky. Když ale orchestr zaburácí ve fortissimu, je zvuku na malý

obr. 8 Budova Lázně III

sál moc. Celkem má sál kapacitu se všemi přístavky 262 míst k sezení. Osvětlení sálu je řešeno velkými křišťálovými lustry, pro orchestr jsou připevněny reflektory na ocelové konstrukci. Po požáru v roce 2002 byla zahájena rekonstrukce, dokončena byla v roce 2004. Orchestřiště bylo rozebráno a nyní je umístěno na rozebíratelné konstrukci. Smyčce jsou vysunuty do sálu, zabírají tak místo pro publikum. V zákulisí jsou dvě místnosti, jedna je rozdělena na polovinu – pánské a dámské šatny, druhá je chodba s barem a stolečky. Celkem hraje v orchestru 66 muzikantů. Hráčům chybí ladírny pro nástrojové skupiny, nemají místo, kde by mohli

sami v klidu pracovat. Přípravovat se může hráč orchestru buď v sále, nebo v šatně.

2.1.2 Provoz orchestru

Zřizovatelem KSO je město Karlovy Vary. Náklady na provoz orchestru šplhají do výše 30 mil. Kč. V roce 2013 přispívá magistrát města Karlovy Vary částkou 25,2 mil. Kč, 540 tis. Kč přispívá ministerstvo kultury, a karlovarský kraj částkou 530 tis. Kč. Orchester si sám vydělá přibližně 4 mil. Kč, tedy asi 14% veškerých nákladů. Pro schválení dotací od ministerstva kultury by si měl orchestr na svou činnost vydělat o 1% více, ale pravidelně dostává výjimku z důvodu vyrovnaného rozpočtu a pořádání kolonád pro město Karlovy Vary. V orchestru je na úvazky přepočteno 64,9 zaměstnanců a 101 pracovníků na dohodu. Na výplaty zaměstnancům jde ročně 14,76 mil. Kč.

Ve 179. sezóně má orchestr přesně 198 abonentů. Lístky na představení stojí od 100 Kč po 450 Kč. Notový archiv je v Husově divadle, asi kilometr od Lázní III a spravuje ho archivář Bohouš Hájek. Několikrát do roka hraje orchestr také v grandhotelu Pupp, ve Městském divadle a v hotelu Thermal.

Minulý rok proběhlo natáčení CD suity Sinael Kryštofa Marka a jeho vydání v podobě 2 CD Sinael Jazz Symphony / Česká škola. V rámci 47. karlovarského filmového festivalu proběhl neobvyklý projekt: „Nosferatu, symfonie za šera“ od Karla Šimandla. Na plátně v letním kině se promítal film „Upír z Nosferatu“ (1922) a orchestr pod filmovým plátnem, zakrytý síťovinou a nazvučený mikrofony, doprovázel projekci. Film zhlédlo něco kolem tisíce lidí, kteří se nebáli špatného počasí a vydrželi se dívat na film s doprovodem orchestru. V rámci letošního filmového festivalu doprovázel KSO skupinu Čechomor. Byla to za dlouhá léta nejvydařenější akce, přišlo přes čtyři tisíce lidí a vzpomínali během koncertu, jak před deseti lety

zvítězil snímek „Rok Ďábla“ na filmovém festivalu. Neobvykle zase přišlo. Každoročně se také orchestr věnuje Jazzovému festivalu, Pěveckým soutěžím a úspěšná je také jazzová hudba Milana Krajíce (saxofon) a Večer plný samby, kdy orchestr doprovází kapelu M. K. COLLECTIVE. Často se na koncertech hrají upravené písně Beatles od vynikajícího jazzmana Milana Svobody. Dirigent a skladatel Ondřej Kukul se často vrací dirigovat své vlastní skladby. Projekt „Rocková mše“ Daniela Kyzlinka a Johna de Jonga představuje spojení rockové a sakrální hudby v dech beroucím aranžmá vynikajících vokálních sólistů z Anglie, big bandu a symfonického orchestru. Mnoho současných českých i světových virtuózů, jako je Ivan Ženatý, Karel Strašil, Ivan Klíma, Radek Baborák, Pasqual Gallet, Izumi Tateno, Helmut Schätz, Katharina Treutler a mnoho dalších vystupuje spolu s orchestrem.

Příští sezóna je rozdělena na dvě abonentní řady a mimořádné koncerty. Nabídne pro posluchače různé autory, od Corelliho přes Bacha k Mozartovi, na základní repertoár symfonického orchestru. Pro souhru potřebného Mahlera, Wagnera, Strausse, Berlioze, Čajkovského, Rachmaninova, Šostakoviče, po českou hudbu: Ryba, Smetana, Dvořák, Fibich, Martinů, Suk, Novák, Ostrčil a také noví skladatelé Miloš Bok, Sylvie Bodorová a Ondřej Kukul.

2.2 Otázky pro šéfdirigenta

Kdo jiný by měl rozhodovat o umělecké budoucnosti KSO, než šéfdirigent? Zeptal jsem se pana Lebel na několik otázek.

Martin Lebel, absolvent Národní konzervatoře v Paříži v oborech fuga, kontrapunkt, kompozice a dirigování, je laureátem prestižních mezinárodních soutěží Mitropulosovy v New Yorku (1998) a Prokofjevovy v Petrohradu (2003). Od roku 2001 pravidelně vede mistrovské kurzy na Pařížské konzervatoři a trvale řídí L'Orchestre de Bretagne. Ovládá rozsáhlý repertoár a jako hostující dirigent vedl přední orchestry v mnoha zemích Evropy (Francie, Česká republika, Slovensko, Itálie, Polsko, Německo, Španělsko atd.), ale také v Jižní

Americie (Kolumbie, Uruguay). V Karlových Varech, kde pravidelně hostuje již přes deset let, byl v sezóně 2009-2010 šéfdirigentem Karlovarského symfonického orchestru. Do této funkce byl opět uveden v červenci roku 2011.

(http://kso.kso.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=69&Itemid=74&lang=cs)

Prosím představte orchestr. Jeho slabé a silné stránky.

„Orchestr udělal mnoho kroků a soustavně se zlepšuje. Velmi dobrá energie přichází z těchto muzikantů...“

Jaký repertoár zkoušíte a jaký byste chtěl? Proč?

„Mnohem užitečnější repertoár je Mozart a Haydn...protože je to velmi čisté a styl je velmi precizní. Není žádná možnost se schovat. Velký Romantický repertoár je zajisté to, co orchestr hraje nejlépe...a já si užívám práci s nimi“

Co byste rád dělal? Velký koncert, turné do Brazílie...? Kam byste chtěl orchestr posunout?

„Turné je pro orchestr velmi dobré, ale také velmi drahé...takže se Brazílie zdá velmi daleko! Přál bych si, abych jednou mohl přivést orchestr do Francie.“

Jak si představujete ideální sezónu?

„Ideální sezóna je dobře vyvážená mezi různými styly, s nějakou populární hudbou, nějakými díly se sborem, s nějakými novými skladbami a také všechen běžný repertoár KSO.“

Jaké jsou vaše plány?

„Pokračovat s prací s orchestrem a dělat některé nové kroky.“

Můžete diskutovat s Šimonem Kaňkou o vašich plánech a přáních?

„Zajisté, on je velmi otevřený diskuzi a o budoucnosti spolu hovoříme hodně.“

Rozhovor byl pořízen mailovou poštou.

2.3 Otázky pro ředitele

Pro pana ředitele Kaňku jsem si připravil několik otázek, rozsah jeho odpovědí mě vyvedla z míry. Čiší z něj jistota a je vidět, že má s orchestrem velké plány.

obr. 9 Šimon Kaňka

- jak hodnotíte současný stav KSO?

„V současné chvíli jsme v průběhu počátečního období revitalizace Karlovarského symfonického orchestru, příspěvkové organizace (KSO p.o.). Ta měla být v roce 2010 ke dni 30. 6. 2010 zrušena a nahrazena KARLOVARSKÝM LÁZEŇSKÝM SYMFONICKÝM ORCHESTREM. V tomto stavu jsem jí na konci listopadu 2010 přebíral: bez vlastního zázemí, bez systematicky obnovovaného nástrojového parku, po létech probíhající vnitřní i vnější personální devastace organizace jako celku. V té době byl obrazem organizace vnitřní i vnější zmar: společenský, umělecký i hospodářský. V současné chvíli mohu konstatovat, že ve všech třech zmíněných složkách došlo k prvotnímu momentu analýzy důvodů, které vedly k výše uvedenému stavu. Rozkrývání těchto důvodů však trvá ještě v současné době a trvat ještě bude, z důvodu předchozí letité neřešené situace ve prospěch organizace. Dílčí společenské, umělecké i hospodářské úspěchy současnosti však svědčí o správně nastaveném směřování. Snad se budeme moci ubírat správným směrem i nadále.“

- co vidíte jako nejvýraznější klady a zápory?

„Jako nejvýraznější klad hodnotím podporu současného vedení Statutárního města Karlovy Vary pro rozvoj kultury v Karlových Varech, tudíž i pro KSO p.o. Jako nejvýraznější zápor hodnotím absenci vlastního zázemí. Tento fakt má neustálý negativní dopad na celkový chod organizace.“

- co chcete dělat s těmi zápornými věcmi?

„Jediným způsobem jak současnou situaci vyřešit je nalézt politickou a finanční podporu pro vytvoření vhodného a odpovídajícího zázemí pro KSO p.o. Jednání se vedou s již zmíněným vedením Statutárního města Karlovy Vary, v dohledné době by se snad měli přidat i zástupci Karlovarského kraje a finanční sféry.“

- jak vidíte nadcházející sezónu? (případně srovnat s minulou) co v ní chcete dosáhnout?

„Nadcházející sezónu vidím jako předstupeň k naší 180. Koncertní sezoně 2014 – 2015. Bude součástí dění v rámci ROKU ČESKÉ HUDBY a bude reflektovat naši současnost i snahu o budoucí směřování. Snad bude alespoň tak úspěšná jako sezóna 2012 – 2013. V jejím rámci chci dosáhnout dalších dílčích posunů kupředu ve všech oblastech výše zmíněných.“

- jaká je Vaše dlouhodobá vize?

„Maximálně využít potenciál, který v sobě a kolem sebe KSO p. o. má, současně ho kultivovat a obohacovat, nadále nás všechny motivovat k maximálním výkonům. Nalézt a zajistit širokou shodu k realizaci řešení zázemí pro organizaci, vhodně investovat do nástrojového parku a všeho dalšího organizačně – technického vybavení organizace, personálně organizaci stabilizovat a být ekonomicky úspěšný. Konkrétní cíle jsou etablovat hudební festivaly BEETHOVENOVY DNY KARLOVY VARY a DVORÁKŮV KARLOVARSKÝ PODZIM mezi evropskou elitu.“

MgA. Šimon Kaňka, Karlovy Vary 21. 8. 2013

2.4 Otázky pro členy orchestru

Jakkoliv jsou ředitel s dirigentem důležití, zajímal jsem se i o zájmy orchestrálních hráčů a připravil si pro ně několik otázek. Dotazník jsem pro větší upřímnost zvolil anonymní. Předkládám nejzajímavější odpovědi a na závěr shrnutí.

Jste v orchestru spokojeni?

„Ano.“

„Částečně.“

„Mám práci/zaměstnání/ to je jako když žiju.“

S čím jste v orchestru nejvíce nespokojeni?

„Občas s nedostatkem informací.“

„Nebyly stravenky, na dlouhém zájezdě nešlo použít WC.“

„Péče o orchestr by měla být větší, přiměřenost časového prostoru na práci.“

„Špatná kvalita některých dirigentů, nevyhovující sál a pódium (malé), nedisciplinovanost některých hráčů, neschopnost orchestru jako celku cítit rytmus a tvořit dynamiku (nejhorší je předimenzovanost zvuku v dechách.“

„S naprosto laxním přístupem některých lidí, nezájem o hudbu jako takovou, nechuť udělat cokoli navíc (např. velmi rozšířený názor: „Nejlepší koncertní mistr je ten, který po mně nic nechce.“), neuvědomování si, že to jak hraje a smýšlí jednotlivec má vliv na celek a hlavně velký vliv na budoucnost tělesa, protože kvalita (i když ne jen ta) utváří jméno orchestru. A jméno může také úzce souviset např. s dotacemi na provoz atd.“

Co naopak považujete za největší plus?

„Že je KSO jedním z nejstarších ve střední Evropě, to je bomba už sama o sobě.“

„Že ještě KSO existuje.“

„Velké finanční ohodnocení.“

„Velká pestrost práce.“

„Tendence zlepšení kvality.“

„I přes těch pár jedinců, kteří si chodí do orchestru jenom „pro čárku“ a poměrně často se vyskytující protichůdné názory dvojích odborů, je v orchestru podle mého názoru zdravé jádro a celkově dobrý kolektiv.“

Jaký repertoár byste rádi dělali?

„Cokoliv kromě extravagantní moderny a děl, která spí v archivu dlouhá léta a nejsou atraktivní (přítom náročná na studium i provedení).“

„Takový, co má rádo obecenstvo, za kterým se sál zaplní. Ovšem abychom nezapomněli hrát klasiku.“

„Takový, který odpovídá našemu obsazení.“

„Různý, od baroka po modernu.“

Máte možnost diskuse s vedením KSO?

„Vždycky tomu tak nebylo, ale poslední dobou ano. Je prostor pro připomínky a diskuse“

„Zatím ne, ale vidím snahu o zlepšení.“

Kde vidíte orchestr za 10 let?

„Vidím ho v roce 2023.“

„Nevím, kde ho mám vidět, ale doufám, že se postupně bude plnit tolikrát zmiňované zkvalitňování a s tím související zlepšování pověsti.“

„Bude záležet na rozpočtu a návštěvnosti koncertů. Doufám, že to bude ve vlastních prostorách (KSO si to zaslouží).“

Máte nějaké plány v rámci orchestru?

„Ne.“

„Snad dojít až do penze, to je dobrý horizont.“

„Rád bych více donášel na kolegy.“

„Nemám.“

Chtěli byste něco změnit? Např. obsazení, pulty, oblečení, styl vystupování?

„Občas osvěžit oblečení – více variant, podle dramaturgie.“

„Větší obsazení, nové pulty a oblečení.“

„Zvýšení mezd – hráči by si mohli dovolit pouze 1 – hlavní zaměstnání – kterému by se mohli věnovat na 100%.“

„Nový sál.“

„Zvětšení smyčcové skupiny s lepší možností střídání.“

Z dotazníků vyplývá, že hráčům nejvíce vadí neadekvátnost prostoru pro práci a laxnost některých členů. V práci se jim až na výjimky líbí, ale chtěli by zvýšit platy. Většina hráčů v orchestru nemá větší ambice, chce jen kvalitně za dobrých podmínek vykonávat svou práci. Většina dotazovaných si také uvědomuje zodpovědnost, hrát v nejstarším českém orchestru a přeje si zlepšení podmínek pro něj. Značná část dotazovaných si myslí, že je v zaměstnání dobrý kolektiv.

Závěr

Hlavním důvodem, proč jsem si vybral téma o karlovarském orchestru, bylo, že je mi mezi jinými právě symfonická hudba nejbližší. Dále také to, že jsem už více než rok členem KSO. Při pohledu zevnitř orchestru vidí člověk různé skutečnosti, které nezúčastněný pozorovatel ani nemá šanci postřehnout. V povědomí „odborné“ hudební veřejnosti je KSO hodnoceno na spodních příčkách oblíbenosti. Myslím si, že neprávem. Období největších úspěchů už orchestr zažil, stejně tak i největších krizí. Nyní se zdá, že má stálou a vzestupnou tendenci, co do kvality hráčů a dirigentů a tím pádem i interpretace. Přeji proto KSO, ať již to v budoucnosti bude mít jakkoli těžké, aby vytrval ve své dobré práci a aby i to vysněné ovoce v podobě uznání a ohodnocení také přineslo.

Použité informační zdroje

Hájek, B. *Hudební život Karlových Var v minulosti*. Plzeň, 1974. 28 p.

Pachovský, Z. *Karlovarský symfonický orchestr*. Praha: Panorama, 1985. 117 p.

Pachovský, Z. *Karlovarský symfonický orchestr 1835-1995*. Karlovy Vary: GARMOND, 1995. 72 p.

Vaňková, T. *Symfonická hudba v Karlových Varech*. Plzeň, 2008. 19 p.

http://kso.kso.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=69&Itemid=74&lang=cs

Seznam příloh

Příloha č. 1: Anglický text otázek pro Martina Lebela

Příloha č. 2: Vyplněný dotazník

Přílohy

Příloha č. 1: Anglický text otázek pro Martina Lebelu

Hello,

as we said, I send a few questions to my thesis:

Conductor:

Please, introduce the orchestra. Strong points, weak points?

The orchestra made many steps and is continuously progressing. A very good energy is coming from those musicians...

What kind of repertoire You rehearse and what woul'd you like to? Why?

The more useful repertoire is Mozart and Haydn... because it is very pure and the style is very precise.

No possibility to hide.

The big romantic repertoire is of course what the orchestra plays the best...and I enjoy to work that with them!

Do you see any problem about the repertoire in winter/summer season?

Not actually.

What woul'd you like to do? Big concert, tour to Brasil...?Where woul'd you like move the orchestra on?

Tour is very good for orchestra...but very expansive...So Brasil seems very far! I wish one day I could bring the orchestra in France!

How do you imagine ideal season? (repertoire, guests).

The ideal season is well balanced between different styles, with some popular music, some works with choir, some new works, and also all the usual repertoire of KSO.

What are your plans?

Continuing my work with this orchestra and making some new steps!

Can you discuss with Šimon Kaňka your plans, wishes?

Of course, he is very open to discussion, and we speak a lot about future together!

Thank you very much. Petr Dražil

Příloha č. 2: Vyplněný dotazník

Dobrý den,
chtěl jsem Vás tímto požádat o pomoc při psaní bakalářky. Mám na Vás několik otázek,
budou zařazeny do práce. Děkuji.
Petr Dražil

Jste v orchestru spokojeni?

ANO. VŠAK NE JE MOŽNÉ HRÁT CO NEVĚŘE. POD NEJŠTĚJŠÍM VEDENÍM
JE VŠAK PRÁCE ORCH. UPOKOJIVÁ A ZASÍMAVÝ PRO LÁDEŇSKÉ
MESTY = SPECIFICKÉ POSLUCHAČE

S čím jste v orchestru nejvíce nespokojeni?

PRO KLUBNOU PRÁCI POTŘEBNÍ MŮŽE VÍCE PLÁNY, ZMĚNY, NOVÝ A VŠE
POTŘEBNÉ PRO PŘÍPRAVY A OSOBNÍ ROZVRH VČAS A PRAVIDELNĚ.
CO V TOM VIDÍM NEJVĚTŠÍ REZERVA KANCELÁŘI V PRÁCI PRO ORCH.

nebo naopak považujete za největší plus?

MONETIZACI REPERTOÁRU - VĚNĚ ZACHOVÁNÍ "POKRAJŮ", KTERÉ JE
TŘEBA DODĚLAT ON NĚVĚ HRANÝCH. NEJ (TO JE ALE BAR LIDEL -
- JEN SI TO TO VĚDOVIT)

Jaký repertoár byste rádi dělali?

TAKOVÝ, KTERÝ NAPLNÍ SÍL. TO JE POSLÁNÍM ORCHESTRU.

VIDĚL O KVALITĚ PROVEDENÍ, TO JE JAKÉ. KVALITA
PŘINESE UPOKOJENÍ HRÁČŮM.

Máte možnost diskuse s vedením KSO?

MOŽNOST MÁME, JDE ALE O TO, ABY NÁZORY BYLY
KONSTRUKTIVNÍ A BYLY VEDENÍM ZVÁŽENY, TO UŽ JE
NA VEDENÍ.

Kde vidíte orchestr za 10 let?

ORCHESTR MŮŽE REAGOVAT "MODERNÍM" ZPŮSOBEM NA POŽADAVKY
ZŘIZOVATELE A NA POŽADAVKY POSLUCHAČŮ A "TRHU".
ZUMĚKOVAT SVUJ POPULARITU. VĚŘÍM, ŽE SE O TO POKUSÍ.

Máte nějaké plány v rámci orchestru?

JÁ OSOBNĚ NE. SNADNĚ SE POMOCI ZEFEKTIVNIT JEDNÁNÍ
MEZI HRÁČI A VEDENÍM. TO TAKÉ VEDE KE SPOKOJENÍ
V ZAMĚSTNÁNÍ - ORCHESTRU.

Chtěli byste něco změnit? Např. obsazení, pulty, oblečení, styl vystupování?

NÁSTROJOVÉ VYBAVENÍ GRUPOV, OBLEČENÍ, OSVĚTLENÍ
PULTŮ - NENÍ DOSTATEČNÉ; AKUSTIKU SÁLY A ZÁŘENÍ
HUBEVNÍKŮ, PROSTŘEDÍ SÁLY A ZÁŘENÍ DIVÁKŮ-POSLUCHAČŮ.
JE TŘEBA ZMĚNIT.